Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/bcdRuLit4-J/22
Názov predmetu	ruská literatúra IV
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (hodnotiaci), Mgr. Andrea Hričovcová, PhD. (hodnotiaci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra. Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

30 % z celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie, ktoré pozostáva z plnení zadaní a úloh, aktivity na hodinách, krátkych testov počas semestra.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie tvorí 70 % z celkového hodnotenia a pozostáva z ústnej skúšky.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi umožní:
1. Vedomosti:
 zoznámiť sa s najvýznamnejšími literárnymi smermi daného obdobia (najmä so symbolizmom, dekadenciou a futurizmom)
 oboznámiť sa s hlavnými predstaviteľmi ruskej literatúry daného obdobia
 mať vedomosti spojené so základnými sociálnymi a kultúrnymi faktormi, ktoré ovplyvňovali literárny proces v Rusku na koncu 19. a v prvej polovici 20. storočia
 poznať základné informácie zo života hlavných predstaviteľov ruskej literatúry tohto obdobia
 poznať hlavné diela vybraných autorov tohto obdobia
2. Zručnosti:
 vnímať ruskú literatúru ako integrálnu súčasť literatúry európskej, a to aj v kontexte vývoja slovenskej literatúry
 rozumieť smerovaniu ruského spoločenského života a jeho prepojeniu s literatúrou a umením
3. Profesijné kompetencie:

chápať miesto literatúry v dobovom spoločenskom živote Ruska, a to aj v zložitom období po roku 1917
pomenovať vplyv literatúry tohto obdobia na ďalší rozvoj ruskej literatúry
prečítať a interpretovať samostatne zvolené diela
4. Prenositeľné kompetencie:
interpretovať literárny text
samostatne vyhľadávať informácie
uvažovať v súvislostiach
kriticky myslieť

Stručná osnova predmetu

1. periodizácia daného obdobia vývoja ruskej literatúry
2. prechod od kritického realizmu k symbolizmu a ďalším „modernistickým" smerom
3. diferenciácia ruskej literatúry
4. súbeh rôznych literárnych smerov v ruskej literatúre a tesné kontakty s európskymi literatúrami
5. prehlbovanie experimentujúcich tendencií
6. vplyv spoločenských zmien na vývoj ruskej literatúry, a to najmä po roku 1917
7. štiepenie ruskej literatúry po r. 1917
8. emigrácia – hlavné centrá, ich charakteristika, osudy literárnej emigrácie, „tamizdat"
9. hlavní predstavitelia ruskej literatúry daného obdobia, ich život a dielo
10. postupný prechod k ideologizácii v ruskej literatúre v ZSSR
11. socialistický realizmus – jeho koncepcia, význam, rizika
12. alternatívy k socialistickému realizmu a ich predstavitelia, „samizdat".

Sylabus predmetu

1. periodizácia daného obdobia vývoja ruskej literatúry
2. prechod od kritického realizmu k symbolizmu a ďalším „modernistickým" smerom
3. diferenciácia ruskej literatúry
4. súbeh rôznych literárnych smerov v ruskej literatúre a tesné kontakty s európskymi literatúrami
5. prehlbovanie experimentujúcich tendencií
6. vplyv spoločenských zmien na vývoj ruskej literatúry, a to najmä po roku 1917
7. štiepenie ruskej literatúry po r. 1917
8. emigrácia – hlavné centrá, ich charakteristika, osudy literárnej emigrácie, „tamizdat"
9. hlavní predstavitelia ruskej literatúry daného obdobia, ich život a dielo
10. postupný prechod k ideologizácii v ruskej literatúre v ZSSR
11. socialistický realizmus – jeho koncepcia, význam, rizika
12. alternatívy k socialistickému realizmu a ich predstavitelia, „samizdat".

Odporúčaná literatúra

ELIÁŠ, A. a kol.: Ruská literatúra 18. – 21. storočia. Bratislava 2020.
Istorija russkoj literatury v 4 tomach, t. 4. Leningrad 1983.
Krátky slovník ruských spisovateľov. Bratislava 2003.
GOLUBKOV, M. M. Russkaja literatura XX veka: učebnoje posobije dľa akademičeskogo bakalavriata. Moskva 2019.
HRALA, M.: Ruská moderní literatura. Praha 2007.
KULEŠOV, V. I.: Istorija russkoj literatury XIX veka. Moskva 1997.
Panoráma ruské literatury. Brno 1995.
PUTNA., M. C.: Rusko mimo Rusko I. Brno 1993.
PUTNA., M. C., ZADRAŽILOVÁ, M.: Rusko mimo Rusko II. Brno 1994.
Slovník ruských, ukrajinských a běloruských spisovatelů. Praha 2001.

ZADRAŽILOVÁ, M.: Ruská literatura přelomu 19. a 20. století. Praha 1995.
ZAHRÁDKA, M.: Ruská literatura XIX. století v kontextu evropských literatur (Osobnosti a dialog literatur). Olomouc 2005.
DOHNAL, J., DMITRIEVA, J.: Stradajuščij geroj v romane Leonida Andrejeva Igo vojny: ot ličnogo do vseobščego, 2021. DOI DOI 10.15826/qr.2021.2.606. In: Quaestio Rossica. - ISSN 2311-911X, Roč. 9, č. 2 (2021), s. 735-750.
DOHNAL,J.: Ruská povídka [elektronický zdroj] : čítanka a cvičebnice interpretace literárního textu. recenzenti: Elena Valerevna Abramovskich, Viera Žemberová. - 1. vyd. - Brno : Tribun EU, 2016. - [200] s. [CD-ROM]. - ISBN 978-80-263-1118-8 (online).
DOHNAL,J.: M. P. Arcybašev v dialoge s tradicionnymi cennosťami (rasskaz "Žena"). 2020. In: Philologia Rossica : časopis pro ruskou filologii a výuku ruského jazyka. - ISSN 2694-8826, Roč. 2, č. 2 (2020), s. 21-33.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

– časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín